

[Vårtor och svamp](#)

Svampinfektioner i hud, slemhinnor och naglar är vanligt. Det finns olika typer av svamp som kan orsaka infektion. En svampinfektion visar sig på olika sätt beroende på var på kroppen den finns. En del svampinfektioner kan behandlas med receptfria läkemedel.

Risken för svampinfektioner är större hos barn under ett år, gravida och äldre.

Jästsvampar och trådsvampar är två typer av svamp som orsakar vanliga infektioner i hud, slemhinnor och naglar.

Jästsvamp finns normalt i munnen, slidan, tarmen och talgkörtlarna utan att ge några besvär. Men ibland kan svampen snabbt föröka sig och ge besvär. Det kan till exempel vara om kroppens infektionsförsvar försämras på grund av en allvarlig sjukdom eller om den normala bakteriefloran rubbas, till exempel i samband med antibiotikabehandling. Det kan också vara om du behandlas med höga doser kortison, har diabetes eller tandprotes.

Svampinfektion i underlivet

[Svampinfektion i och runt slidan](#) kallas candidavaginit eller candidavulvovaginit och är vanligt. [Svampinfektion på ollonet och förhuden](#) kan också förekomma och det kallas balanit.

Du kan även läsa om [svamp i underlivet på umo.se](#).

[Torsk](#) är en infektion i munnen. Torsk är vanligast hos små barn, som brukar bli bra utan behandling. Men även vuxna kan få infektionen och då kan det bero på antibiotikabehandling eller försämrat immunförsvar.

Mjälleksem

[Mjälleksem](#) kallas också seborroiskt eksem och är vanligt hos både vuxna och barn. Mjälleksem förekommer till exempel i hårbotten, ögonbrynen, bröstkorgen, blöjområdet, vid öronen och näsvingarna.

[Pityriasis versikolor](#) visar sig som mörkare eller ljusare fläckar, oftast på hudområden med mycket talgkörtlar, som bröstet och ryggen.

Trådsvampar som också kallas dermatofyter finns normalt inte i huden. Du kan få trådsvampsinfektion till exempel via fuktiga golv i badhus eller gym eller genom kontakt med husdjur. Infektioner orsakade av trådsvampar kallas på medicinskt språk för tinea.

[Fotsvamp](#) angriper oftast huden mellan tårna. Fotsvamp är ovanligt hos barn under tio år. Fotsvamp sprids ofta via golv i till exempel badhus.

Ljumsksvamp kommer i ljumsken men ofta även en bit ner på låret. Vid ljumsksvamp är det vanligt att även ha fotsvamp.

[Ringorm](#) kan du få på huden eller i hårbotten. Infektionen kallas också revorm. Ringorm sprids ofta från människor eller husdjur.

[Svamp i hårbotten](#) är vanligast hos barn och liknar mjälleksem, men ger kala fläckar.

Mockasinsvamp angriper fotsulan och fotens sidor. Nagelsvamp kan förekomma samtidigt.

Nagelsvamp angriper oftast tånaglarna och påverkar nagelns utseende.

På huden kan svampinfektioner ge röda utslag, klåda, fjällning eller sårig hud. På fotsulan kan huden bli torr och fjällande.

Infekterade slemhinnor i munnen kan bli kraftigt röda, ibland med vita beläggningar. Det kan också svida. Ibland kan det uppstå sprickor i mungiporna.

De tydligaste symtomen på svampinfektion i underlivet är klåda och irritation. Kvinnor kan ibland få en luktlös vit grynig flytning.

Nagelsvamp gör att nageln blir gulaktig, förtjockad och uppluckrad.

Svampinfektioner kan ibland vara svåra att skilja från andra hudsjukdomar.

Kontakta en [vårdcentral](#) om du tror att du har något av följande:

- Torsk
- Ringorm
- Hårbottensvamp
- Nagelsvamp
- Svamp på fotsulan eller i hudveck.

Kontakta också en vårdcentral om du har behandlat med receptfritt läkemedel i några veckor men inte blivit bättre.

Vänta tills det blir vardag om det är helg. Många mottagningar kan du kontakta genom att [logga in](#).

Kontakta din tandläkare om du har tandprotes och tror att du har svampinfektion i munnen.

Ring telefonnummer 1177 om du vill ha [sjukvårdsrådgivning](#). Då kan du få hjälp att bedöma dina symtom och var du kan söka vård.

Eftersom svamp trivs där det är varmt och fuktigt är det bra att hålla huden ren och torr. Använd så luftiga kläder eller skor som möjligt.

Det finns flera olika receptfria läkemedel som motverkar svamp och som kan användas vid följande svampinfektioner:

- [fotsvamp mellan tårna](#)
- ljumsksvamp
- [mjälleksem](#)
- nagelsvamp
- [pityriasis versikolor](#)
- [svampinfektion i underlivet](#).

Vilket läkemedel du ska använda beror på var på kroppen du har besvär. Läkemedel i form av kräm, gel, lösning och schampo används mot infektioner i hud och hårbotten. Det finns kräm som även innehåller kortison, som lindrar klåda.

Nagelsvamp behöver inte behandlas om du inte har besvär av nagelförändringarna. Det finns ett medicinskt nagellack som du kan köpa om en läkare har konstaterat att du har nagelsvamp.

Svampinfektioner i slidan kan försvinna av sig själv och då behöver du inte göra någonting. Om du har så mycket besvär att du vill behandla dig finns vagitorier och vaginaltabletter. Det är [läkemedel som du för in i slidan](#). Vaginalkräm och vaginalgel kan användas både i slidan och runt slidmynningen.

Fråga på ett apotek vilka läkemedel som finns för dina besvär.

Det finns även andra läkemedel som du kan få på recept av en läkare.

Ibland kan svamp infektera olika organ i kroppen, till exempel lungorna, tarmen, urinvägarna och hjärnan. Det kallas invasiva svampinfektioner. Sådana infektioner är ovanliga men allvarliga.

Risken för invasiva svampinfektioner ökar om ditt immunförsvar är försämrat. Det kan till exempel vara om du har en sjukdom som cancer, hiv eller dåligt kontrollerad diabetes. Detsamma gäller om du har fått ett organ transplanterat eller behandlas med cytostatika. Risken ökar också om du får dialys, har brännskador eller har genomgått en stor operation.

Ett vanligt symtom är feber. I övrigt kan symptomen vara diffusa och beror på vilket organ som är infekterat.

Senast uppdaterad:

2019-05-15

Redaktör:

Lovisa Dragstedt, 1177.se, nationella redaktionen

Granskare:

Kristina Lewis, hudläkare, Diagnostiskt Centrum Hud, Stockholm

På 1177.se får du råd om hälsa och information om sjukdomar och vilka mottagningar du kan kontakta. Logga in för att läsa din journal och göra dina vårdärenden. Ring telefonnummer 1177 för sjukvårdsrådgivning dygnet runt.

1177 ger dig råd när du vill må bättre.

I

I

I

[Behandling av personuppgifter](#)

[Hantering av kakor](#)

[Inställningar för kakor](#)

1177 – en tjänst från [Inera](#).